

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121011430
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121011430.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17.mája 2022 prejednal odvolanie prokurátora, ktoré podal v neprospech obžalovaného

P.

nar.XX.XX.XXXX v Trenčíne, trvale bytom I.proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. OT/129/2021 zo dňa 23. februára 2022 a takto jednohlasne

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolanie prokurátora zamieta, pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. OT/129/2021 zo dňa 23.februára 2022 bol obžalovaný P. W. odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona v jednočinnom súbahu s prečinom marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písmeno d) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 24.11.2021 v čase o 07.10 hodine viedol osobné motorové vozidlo značky Suzuki Grand Vitara, evidenčné číslo E ktorého je vlastníkom a držiteľom, po miestnej komunikácii v obci V. A. smerom k chatovej oblasti zv. „Matadorky“, kde cca 300 metrov za zastavaným územím obce Dolná Súča na účelovej komunikácii v smere na chatovú oblasť Matadorky bol predpísaným spôsobom zastavený a kontrolovaný hliadkou Pohotovostnej motorizovanej jednotky KR PZ Trenčín a na mieste vyzvaný, aby sa dobrovoľne podrobil dychovej skúške na zistenie požitia alkoholu, ktorú dobrovoľne vykonal na prístroji značky AlcoQuant 6020 plus, sériové číslo Q dňa 24.11.2021 v čase merania 07.13 hod. s pozitívnym výsledkom merania 0,92 mg/l alkoholu v dychu, opakovanou skúškou vykonanou dňa 24.11.2021 v čase 07.37 hod. bol zistený pozitívny výsledok merania 0,80 mg/l alkoholu v dychu, pričom obžalovanému bol Trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín sp. zn. OT/122/2019 zo dňa 27.08.2019, právoplatným dňa 27.08.2019 za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na 72 mesiacov, t. j. do 27.08.2025, a Trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/120/2012 zo dňa 27.09.2012, právoplatným dňa 16.11.2012 bol uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona.

Bol za to odsúdený podľa § 348 odsek 1 Trestného zákona s použitím § 38 odsek 2, odsek 3, odsek 8 Trestného zákona, s prihliadnutím k § 36 písmeno l), písmeno n) Trestného zákona a k § 37 písmeno h) Trestného zákona a v spojení s § 41 odsek 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní osem mesiacov. Podľa § 51 odsek 1 Trestného zákona s použitím § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona výkon tohto trestu mu bol podmienene odložený a podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona súd mu ustanovil skúšobnú dobu probačného dohľadu dva roky. Podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 51 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona súd uložil obžalovanému obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe probačného dohľadu. Podľa § 60 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd obžalovanému uložil trest prepadnutia veci: - osobného motorového vozidla zn. Suzuki Grand Vitara JT/V VIN: B evidenčné číslo: E Podľa

§ 61 odsek 1, odsek 2, odsek 3 Trestného zákona v spojení s § 43 Trestného zákona, § 38 odsek 1 Trestného zákona súd obžalovanému uložil ďalší trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu po dobu 62 mesiacov.

Rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho odvolaním podaným v zákonnej lehote v neprospech obžalovaného a to čo do výroku o treste zákazu činnosti napadol prokurátor. V písomných dôvodoch uviedol, že sudca argumentoval tým, že i keď boli splnené zákonné podmienky na uloženie trestu zákazu činnosti v zmysle § 61 ods. 5 písm. a/ Tr.zák., pretože obžalovaný sa skutku dopustil ako vodič dopravného prostriedku, hoci bol už za taký trestný čin dvakrát odsúdený, jedno z tých odsúdení je okolnosťou, ktorá je zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu podľa § 348 ods.1 písm. d/ Tr.zák. Na túto okolnosť nebolo možné s poukazom na ustanovenie § 38 ods. 1 Tr.zák. prihladiť aj v súvislosti s ukladaním prísnejšieho trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v zmysle § 61 ods. 5 písm. a/ Tr.zák., ktoré zamedzuje dvojitému pričítaniu rovnakej okolnosti v neprospech, ale aj v prospech páchatel'a. Poukázal na znenie ustanovenia § 61 ods. 5 Tr.zák. Na uloženie trestu zákazu činnosti na doživotie teda postačuje pokiaľ súd zistí, že odsudzuje páchatel'a, ktorý už bol minimálne dva krát právoplatne odsúdený za spáchanie trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr.zák. V konkrétnej veci neboli pochybnosti o splnení dvoch základných podmienok pre uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na doživotie, nakoľko obžalovaný je špeciálnym recidivistom. Pokiaľ súd poukazuje na § 38 ods. 1 Tr.zák. a dvojité pričítanie príťažujúcej okolnosti s touto premisou sa prokurátor nestotožňuje. Trestný čin podľa § 289 Tr.zák. je vo vzťahu k dvom zbiehajúcim sa trestným činom najprísnejší. Trestnosť činu z hľadiska závažnosti neurčuje len samotná hranica hornej a dolnej trestnej sadzby, ale aj ostatné prístupujúce okolnosti tvoriace trestnosť činu, ktorými sú taktiež druh a výška hrozacej trestnej sankcie. Pri trestnom čine podľa § 289 Tr.zák. je možnosť uloženia trestu zákazu činnosti na doživotie. Táto najprísnejšia sankcia je okolnosťou, ktorá zvyšuje závažnosť spáchaného trestného činu oproti jeho základnej skutkovej podstate. Navrhol preto, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku o treste zákazu činnosti a obžalovanému uložil podľa § 61 ods. 5 písm. a/ Tr.zák. trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na doživotie.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste zákazu činnosti, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba, pričom ani odvolací súd nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por.

Výrok o vine urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr.por. prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinným zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

K odvolaním prokurátora napadnutému výroku o treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu spočívajúcim v tom, že obžalovanému tento trest nebol uložený na doživotie uvádza senát odvolacieho súdu, že si je vedomý toho, že pri trestnej činnosti v doprave má uloženie trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel významný účel, ako z pohľadu individuálnej prevencie, tak aj z pohľadu všeobecnej prevencie. Preto prisvedčil odvolacím argumentom prokurátora avšak len v tom zmysle, že v tomto konkrétnom prípade by uloženie trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel na doživotie v zmysle ustanovenia § 61 ods. 5 písm. a/ Tr.zák. z prísne formálneho hľadiska bolo na mieste.

Súčasne však považoval za potrebné zdôrazniť, a to v súlade so zásadou prísnej individualizácie trestu, že záujem všeobecnej prevencie pri trestaní páchatel'ov nemôže prevyšovať nad záujem individualizácie trestu, a skutočne nevyhnutnými potrebami individuálnej prevýchovy páchatel'a trestného činu s dôrazom najmä na spravodlivosť trestu.

Obžalovaný, ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa na hlavnom pojednávaní, bol už dva krát súdne trestaný pre trestný čin podľa § 289 Tr.zák. čo vyžaduje prvú podmienku uvedenú v ustanovení § 61 ods. 2 písm. a/ Tr.zák. Avšak v jednom prípade -

ide o odsúdenie Okresným súdom Trenčín pod sp.zn. OT/122/2019 sa skutku dopustil ako vodič samohybného pracovného stroja na ťažbu dreva na poľnej ceste.

Krajský súd má preto s poukazom na túto okolnosť pochybnosti o tom, či samotný pracovný nástroj určený na ťažbu dreva v lese je dopravným prostriedkom v tom zmysle, ako to má na mysli ustanovenie vyššie zmieneného § 61 ods. 5 písm. a/ Tr.zák. Zákonodarca v tomto ustanovení uviedol podmienku, že uloženie trestu zákazu činnosti na doživotie je možné len vtedy, ak sa páchatel' skutku dopustil ako vodič dopravného prostriedku, hoci už bol za taký trestný čin, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku dvakrát odsúdený.

V dôvodovej správe k tomuto ustanoveniu Trestného zákona účinného od 01.09.2011, ktorým sa zaviedol trest zákazu činnosti na doživotie však predkladateľ zákona konštatuje, že súd nemusí vziať do úvahy odsúdenia uložené pred 01.09.2011, ak by vzhľadom na mimoriadnu okolnosť predchádzajúcich prípadov bolo pre páchatel' použité trestnej sadzby trestu zákazu činnosti uvedenej v ustanovení § 61 ods. 3, alebo 4 neprimerane prísne. V súlade so zásadou trikrát a dosť sa má prihliadať aj na predchádzajúce skutky, okrem prípadu, ak by použitie trestnej sadzby zákazu činnosti bolo neprimerane prísne.

Je síce pravdou, že obžalovaný P. W. bol právoplatne odsúdený za uvedený skutok 16.11.2012. Zákonodarca však v dôvodovej správe zákona zdôraznil existenciu aj mimoriadnych okolností prípadu, a dal im určitý význam v tom zmysle, že na tieto treba prihliadať v súvislosti s neprimeranou prísnosťou zákona. Nemožno preto spomínané mimoriadne okolnosti pri výmere tak absolútneho trestu, akým je trest zákazu činnosti na doživotie obísť.

Trest zákazu činnosti na doživotie je trestom nezvratným a na rozdiel napríklad od najprísnejšieho trestu odňatia slobody na doživotie uvedeného v Trestnom zákone, ktorý môže byť ukončený na základe podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, trestom absolútnym. A to napriek tomu, že trest odňatia slobody na doživotie sa ukladá za obzvlášť závažné či brutálne zločiny, kým trest zákazu činnosti na doživotie postihne páchatel' prečinu. Je preto nevyhnutné zaoberať sa v daných prípadoch aj spravodlivosťou takéhoto nezvratného druhu trestu.

Požiadavka primeranosti trestu k spáchanému trestnému činu, ako to vo svojich rozhodnutiach skonštatoval už Ústavný súd SR, nepozná žiadne výnimky, preto v každom jednom prípade bez rozdielu musí mať súd pri rozhodovaní o treste možnosť prihliadať na jednotlivé okolnosti prípadu, ako i na pomery páchatel'a. Len trest vymeraný s maximálnym ohľadom na charakter jednotlivého prípadu môže byť trestom primeraným. Aby bol trest primeraný trestnému činu, za ktorý sa ukladá má byť trest úmerný škode, ktorú páchatel' trestným činom spôsobil, a nemá páchatel'ovi spôsobiť zbytočné útrapy.

Trest ako najzávažnejší zásah štátu do základných ľudských práv páchatel'a nesmie byť ukladaný mechanicky, bez zváženia všetkých okolností konkrétneho prípadu a pomerov páchatel'a. Z požiadavky primeranosti trestu jednoznačne vyplýva zákaz akéhokoľvek exemplárneho trestania. Trestnú represiu je preto nutné uplatňovať len v nevyhnutne nutnej miere. Trest nesmie byť prejavom neprimeraného inštitucionalizovaného násillia spoločnosti voči jednotlivcovi. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý, spravodlivým je vždy len primeraný trest. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania. Spravodlivosť trestu tak možno považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

Zvážiac preto citované závery Ústavného súdu SR, ako aj všetky okolnosti prípadu vrátane možného dvojitého pričítania okolnosti podľa ustanovenia § 38 ods. 1 Tr.zák. v neprospech obžalovaného, kedy by jeho odsúdenie Okresným súdom Trenčín sp.zn. OT/122/2019 ako to poznamenal súd prvého stupňa bolo jednak zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu podľa § 348 ods. 1 Tr.zák., a zároveň by u neho bolo dôvodom na uloženie trestu zákazu činnosti na doživotie, dospel krajský súd k záveru o nespravodlivosti takéhoto trestu. Zároveň zohľadnil aj mimoriadnu okolnosť vyššie zmieneného odsúdenia, pri ktorom obžalovaný viedol pracovný stroj a zákaz činnosti mu na doživotie neuložil.

Krajský súd pri tomto rozhodovaní zohľadnil zároveň aj všetky zásady na ukladanie trestov uvedené v ustanovení § 34 Tr.zák. vrátane zásad individuálnej a generálnej prevencie. Obžalovanému uložený podmienene odložený trest odňatia slobody s probačným dohľadom, vrátane zákazu požívania alkoholu a trestu prepadnutia vozidla, či prísneho trestu zákazu činnosti na 62 mesiacov považoval komplexne v ich súhrne za dostatočné na jeho nápravu a prevýchovu. Najmä ak ide o mladého človeka, ktorý sa stará o svoju rodinu, živí dve maloleté deti a riadne pracuje. Hoci sa obžalovaný už viackrát dostal do stretu so zákonom kedy je zrejmé, že predchádzajúce tresty nemali na neho výrazný prevýchovný efekt, krajský súd dospel k záveru, že súdom mu uložené tri tresty, či obmedzenia vrátane trestu zákazu činnosti na hornej hranici trestnej sadzby sú plne spôsobilé v dostatočnej miere na neho výchovne pôsobiť a prevychovať ho.

Pri rozhodovaní o treste považuje krajský súd za nie bez významu aj uvedenie si páchateľa nesprávnosti svojho protiprávneho konania. Tu je potrebné vyzdvihnúť skutočnosť, že obžalovaný od začiatku trestného konania trestnú činnosť priznával, ľutoval, napomáhal orgánom činným v trestnom konaní a súdu, a prejavil snahu o zmenu svojho života.

Senát odvolacieho súdu tiež uvádza, že uloženie trestu zákazu činnosti na doživotie by malo konkrétny vplyv na spôsob života a potrieb rodiny a blízkych obžalovaného. Obžalovaný je zamestnaný, vyživuje manželku, ktorá je bez príjmu na materskej dovolenke a dve maloleté deti. Nepochybne je rozdiel, či je trest zákazu činnosti riadenia motorových vozidiel ukladaný osobe slobodnej bez povinnosti starostlivosti o iných, alebo osobe, ktorá sa riadne stará o rodinu, vrátane maloletých detí.

Ustanovenie § 34 ods. 3 Tr.zák. je potrebné vykladať tak, že ak to nie je z iných dôvodov nevyhnutne potrebné, súd má uložiť páchateľovi trestného činu taký trest, ktorý bude mať čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Súčasne je senát odvolacieho súdu tiež toho názoru, že nejde ani o prípad, kedy by uloženie trestu zákazu činnosti na doživotie nevyhnutne vyplývalo zo záujmu všeobecnej prevencie.

Nemožno opomenúť, že aj počas plynutia podmienene odloženého trestu bude súd správanie sa obžalovaného v rámci probačného dohľadu nad ním naďalej veľmi podrobne sledovať. V prípade nevedenia riadneho života môžu byť voči obžalovanému vyvedené následky, vrátane nožnej premeny trestu podmienene odloženého na nepodmienečný, čoho si obžalovaný musí byť vedomý.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomu rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.